

Українські міста вивчали литовський досвід модернізації житлових будівель та моделей «єдиного вікна»

Литва – 22–24 липня 2025 року. Представники українських міст Львова, Миколаєва та Кривого Рогу відвідали Литву, щоб ознайомитися з передовим досвідом у сфері модернізації багатоквартирних будинків та впровадження моделей єдиного вікна (англ. «one-stop-shop», OSS) для енергоефективної реновації. Візит був організований в рамках проекту RenoWave, що підтримується програмою Interreg Європейського Союзу, та проекту FELICITY II, який реалізується Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH у співпраці з Європейським інвестиційним банком та за підтримки уряду Німеччини в рамках Міжнародної кліматичної ініціативи (IKI).

Фото: Прапори Литви та Бірштонаса

Автор: Андрій Кірчев

Хоча Україна зараз стикається з величезними викликами через війну, вона, як і Литва, «успадкувала» величезний фонд багатоквартирних будинків радянської епохи, в яких проживає більшість міського населення. Представники української делегації наголосили, що, незважаючи на триваючу війну, ці багатоквартирні будинки, здебільшого побудовані за радянських часів, також потребують нагальної уваги. Реновація стає особливо актуальною не тільки для відновлення зруйнованих будівель, але й для створення сталого та енергоефективного майбутнього для України.

З огляду на це, делегації було представлено роботу Atnaujinkime miestą («Оновимо місто»), муніципальної установи, яка координує проекти реновації, використовуючи комплексний підхід OSS.

Фото: Егле Рандіте, керівниця Atnaujinkime miestą
Автор: Сауліус Зюра

Організація вже залучила понад 250 мільйонів євро інвестицій і підтримує мешканців протягом усього процесу реновації.

«Нашими ключовими факторами успіху є потужна підтримка з боку муніципалітету Вільнюса та професійна команда, яка допомагає мешканцям приймати рішення щодо реновації та керувати всім процесом», — Егле Рандіте, голова «Atnaujinkime miestą».

Делегація відвідала відремонтовані будівлі в міському районі Вільнюса Жирмунай та оглянула амбулаторію Антакальніс, отримавши уявлення про модернізацію як житлових, так і громадських будівель. Візит також включав екскурсію на Вільнюську теплоелектростанцію, де було продемонстровано підхід Литви до централізованого теплопостачання на основі циркулярної економіки.

Останній день візиту відбувся до Бірштонаса, курортному містечка, яке стало національним лідером у модернізації багатоквартирних будинків. Понад 63% багатоквартирних будинків міста вже відремонтовано — це один з найвищих показників у Литві.

«Ми вважаємо, що запорукою успішної реконструкції є постійний діалог з мешканцями та чіткий, прозорий процес», — Едвардас Цитварас, заступник мера Бірштонаса

Українська делегація ознайомилася з новаторським підходом Бірштонаса до реконструкції міських районів та місцевою моделлю OSS, яка надає мешканцям технічні, юридичні та фінансові консультації.

Фото: Едвардас Цитварас, заступник мера Бірштонаса
Автор: Андрій Кірчев

Після відвідування модернізованих об'єктів українська делегація взяла участь у заключному семінарі у Вільнюсі. На ньому заслухали презентацію провідного литовського експерта з енергоефективності Валиуса Сербенти, огляд проекту FELICITY II та поточної роботи IWO e.V. у цільових містах проекту, а саме Миколаєві та Кривому Розі. Семінар надав можливість для рефлексії та обміну думками. Українські учасники поділилися своїми враженнями, обговорили можливість застосування литовських моделей у своїх містах та окреслили наступні кроки для адаптації підходів OSS та інтегрованих стратегій реновації в Україні.

Незважаючи на триваючу війну, українські муніципалітети активно працюють над розробкою сучасних енергоефективних підходів до відновлення житла. Литовський досвід дає цінні уроки в галузі управління, фінансування та залучення громади. Ця навчальна поїздка є важливим кроком у приведенні України у відповідність до європейських стандартів енергоефективності та розробці нових моделей післявоєнної відбудови житла з пріоритетом на стійкості, доступності та участі мешканців.

«Цей навчальний візит дав нам комплексне уявлення про те, як Литва підійшла до завдання модернізації свого житлового фонду. Від координації реновації усього міста Вільнюса до вражаючого підходу до районних реновацій Бірштонаса, ми побачили, як сильне муніципальне лідерство, залучення мешканців та чіткі процедури можуть привести до реальних результатів. Обговорення допомогли нам поміркувати над тим, як ці підходи можна адаптувати до контексту України — не тільки для відновлення, але й для кращого будівництва», — Сергій Корнєєв, заступник міського голови Миколаївської міської ради.

Фото: Учасники навчальної поїздки
Автор: Сауліус Зюра